

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA W ŁODZI ODDZIAŁ
W BRZEZINACH

tel. 537-555-314
533-983-870

ul. Południowa 12
95-060 Brzeziny

o-brzeziny@piorin.gov.

piorin.gov.pl

INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORATU OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA w ŁODZI
NA TERENIE POWIATU ZGIERSKIEGO w 2024 r.

Teren powiatu zgierskiego jest nadzorowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi oddział Brzeziny.

W oddziale zatrudnionych jest 5 osób.

Oddział realizuje zadania z zakresu:

- Nadzoru fitosanitarnego – 3 osoby
- Ochrony roślin i techniki – 1 osoba
- Nasiennictwa -1 osoba

We wrześniu 2024 roku oddział zmienił siedzibę, obecnie mieścimy się na ulicy Południowej 12 w lokalu nr 6.

W 2024 roku w zakresie nadzoru fitosanitarnego na terenie powiatu zgierskiego
skontrolowaliśmy:

EKSPORT

Z terenu powiatu zgierskiego eksportowano: granulat ziemniaczany, płatki ziemniaczane, łuskane ziarno słonecznika, konsumpcyjne nasiona lnu, czosnek świeży, kombajn zbożowy, profile drewniane, sadzonki agrestu, porzeczki oraz świdośliwy

Towary eksportowane były do: Chińskiej Republiki Ludowej, Indonezji, Izraela, Japonii, Kambodży, Korei Południowej, Macedonii, Malezji, Mołdawii, Nowej Zelandii, Stanów Zjednoczonych Ameryki, Wielkiej Brytanii, Ukrainy, Wietnamu,

Kontrole eksportu na terenie powiatu zakończyły się wydaniem 198 świadectw fitosanitarnych dla eksportu

ZAREJESTROWANE PODMIOTY PROFESJONALNE

W 2024 roku na terenie powiatu zarejestrowanych na dzień 01.01.2024 było ogółem 256 podmiotów natomiast na dzień 31.12.2023 - 267 podmiotów

Producenci ziemniaków

-181

Dystrybutorzy ziemniaków, sadzeniaków ziemniaka - 20

Producenci i dystrybutorzy materiałów rozmnożeńiach - 46 w tym

Podmioty upoważnione do wydawania paszportów roślin - 26

(1 podmiot wykreślił się z urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych oraz 8 podmiotów uzyskało upoważnienie w roku 2024)

Eksporterzy i importerzy - 23

Podmioty upoważnione do stosowania oznaczeń na DMO -4

Przy czym niektóre podmioty posiadają więcej niż jedną rolę.

Przeprowadziliśmy łącznie 177 kontroli dokumentów u 162 podmiotów – producentów ziemniaków, eksporterów, importerów, upoważniony do stosowania oznaczeń DMO, powtórne kontrole to np. kontrole oznakowania ziemniaków przeprowadzane na targowiskach, kontrole związane z postępowaniami wyjaśniającymi.

Przy czym część kontroli dotyczyło podmiotów nie wpisanych do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych. Kontrole dotyczyły weryfikacji konieczności wpisu do Urzędowego Rejestru Podmiotów Profesjonalnych, jak również prowadzeniu rejestru identyfikowalności przez podmioty profesjonalne nie podlegające wpisowi do URPP.

Ponadto przeprowadziliśmy w sumie 33 kontrole w zakresie wydanego upoważnienia do wydawania paszportów roślin. Kontrole zostały przeprowadzone u 25 podmiotów zamieszkałych na terenie powiatu zgierskiego oraz 4 podmiotów prowadzących działalność na terenie powiatu zgierskiego, ale zarejestrowanych w ościennych powiatach. W przypadku produkcji roślin sezonowych (kwiaty wiosenne i jesienne) kontrole zostały przeprowadzone dwukrotnie.

PRODUCENCI I DYSTRYBUTORZY MATERIAŁU ROZMNOŻENIOWEGO

Na terenie powiatu zgierskiego w 2024 r. zarejestrowanych było:

1 – szkółka leśna Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Grotniki, posiadająca wyluszcarnie nasion

13- Szkółek, które zajmują się wyłącznie roślinami ozdobnymi

3- -Szkółki roślin sadowniczych (jedna szkółka prowadzi produkcje na sąsiednim powiecie)

12 -Szkółki roślin ozdobnych i sadowniczych

2 – szkółka roślin ozdobnych oraz rozsady warzyw

12- dystrybutorów materiału roślin ozdobnych i sadowniczych

1- Podmiot zajmujący się wyłącznie dystrybucją nasion podlegających paszportowania

Oprócz tego na terenie powiatu zgierskiego działają podmioty zarejestrowane na terenie sąsiadujących powiatów:

- 3 podmioty prowadzące szkółkę roślin ozdobnych

- 1 podmiot prowadzący zarówno szkółkę roślin ozdobnych jak i osobnom działalność jako dystrybutor roślin ozdobnych

Zgodnie z 9 wnioskami złożonymi przez producentów wystawiliśmy 2171 szt. paszportów dla 571491 sztuk roślin.

W trakcie przeprowadzonych kontroli u dwóch dystrybutorów zostały stwierdzone naruszenia ustawy o ochronie roślin przed agrofagami polegające na wydawaniu paszportów roślin bez uzyskania upoważnienia do wydawania tych paszportów. Na oba podmioty zostały nałożone w drodze decyzji kary pieniężna, które określa ustawa – 10 000 zł.

PRODUCENCI ZIEMNIAKÓW

W 2024 roku kontrole dokumentów przeprowadziliśmy u:

Producenci ziemniaków	54
Dystrybutorzy	- 4

Ponadto przeprowadziliśmy 34 kontrole u podmiotów zajmujących się uprawą bulw ziemniaków, ale nie wpisanych do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych, pod kątem weryfikacji wymogu wpisu do URPP.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 7 września 2020 r. podmioty profesjonalne, które uprawiają, pakują, magazynują, sortują ziemniaki muszą być wpisane do URPP jak również podmioty którzy uprawiają ziemniaki na powierzchni większej niż 1,5 ha, prowadząc uprawę na własne potrzeby.

W 2024 roku skontrolowano 4 targowiska miejskie pod kątem handlu ziemniakami. Ziemniaki znajdujące się w obrocie powinny pochodzić od osób zarejestrowanych w Urzędowym Rejestrze Podmiotów Profesjonalnych prowadzonym przez PIORiN oraz być oznakowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 maja 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów oznakowania bulw ziemniaków innych niż sadzeniaki.

Każde targowisko zostało skontrolowane 2-krotnie. Łącznie poddaliśmy kontroli 54 sprzedawców.

Ponadto na terenie powiatu zgierskiego przeprowadziliśmy kontrole w magazynie sklepu sieciowego oraz 2 sklepów prowadzących obrót ziemniakami i kwiatami doniczkowymi oraz 6 kwaciarni pod kątem dopełnienia obowiązku zaopatrzenia ich w paszport roślin.

▪ Bakterioza Pierścieniowa ziemniaka

W ramach postępowań wyjaśniających źródła porażenia bakteriami *Clavibacter sepedonicus* oraz *Ralstonia solanacearum* oraz zasięg występowania na terenie powiatu zgierskiego toczyło się 12 spraw (dot. bakterii *Clavibacter sepedonicus*). W ramach w/w spraw przeprowadzono 13 kontroli w gospodarstwach oraz pobrano 13 prób ziemniaków na obecność w/w bakterii. W gospodarstwach, które nie są wpisane do Urzędowego Rejestru Podmiotów Profesjonalnych oraz zakupili niewielkie ilości sadzaniaków ziemniaka (mniej niż 3 q) odstąpiono od przeprowadzenia kontroli.

Na terenie powiatu zgierskiego pobraliśmy łącznie 32 prób ziemniaków pod kątem występowania *Clavibacter sepedonicus* oraz *Ralstonia solanacearum*. Próby pobierane były z tytułu postępowań

wyjaśniających (13), w miejscach objętych kwarantanną (8), w magazynie sklepu sieciowego (1), w miejscu przepakowywania ziemniaków (2). Z czego 15 prób ziemniaków przebadanych było w ramach programu SMP.

W 4 próbach pobranych w jednym gospodarstwie z obowiązującą już administracyjną decyzją dot. zwalczania bakterii *Clavibacter sepedonicus*, w wyniku analiz laboratoryjnych stwierdzono zarażenie bakterią *Clavibacter sepedonicus*.

W 2024 roku na terenie powiatu zgierskiego było 7 czynnych decyzji kwarantannowych ze względu na występowanie *Clavibacter sepedonicus*.

PROGRAM SMP

Wzorem lat ubiegłych w 2024 roku realizowany był PROGRAM SMP. (Single Market Programme) Program ma na celu ustalenie występowania oraz ewentualnego nasilenia występowania nowych zagrożeń fitosanitarnych. Przeprowadziliśmy 38 działań kontrolnych obejmujących 35 ocen wizualnych, 34 pobrań prób do badań laboratoryjnych (1 próba wody, 15 prób bulw ziemniaków, 18 prób gleby – w 4 gospodarstwach)

W ramach programu SMP skontrolowaliśmy między innymi:

- ✓ gospodarstwa rolne - ocena wizualna bulw ziemniaków, rosnących roślin ziemniaków, pobranie prób bulw ziemniaków oraz prób gleby.
- ✓ Parki miejskie, zadrzewienia przydrożne – ocena wizualna drzew i krzewów liściastych
- ✓ Lasy Państwowe – ocena wizualna
- ✓ Zakład produkcyjny ziemniaka - próby wody na obecność *Ralstonia solanacearum*
- ✓ Sady – ocena wizualna drzew

INNE ZADANIA Z DZIAŁU NADZORU FITOSANITARNEGO

Przeprowadziliśmy obserwację upraw zbożowych w celu określenia występowania sporyszu oraz pozostałych chorób grzybowych zbóż, pobierane były również próby pszenicy na obecność *Tilletia* sp.. (Śniedź)

Prowadzone były również postępowania wyjaśniające dotyczące ustalenia źródła porażenia oraz zasięgu występowania bakterii *Ralstonia solanacearum* na roślinach pomidora gruntowego – dwie kontrole. Prowadzone było również postępowanie wyjaśniające w stosunku do wirusa ToBRFV w uprawie szklarniowej pomidora – 1 kontrola.

W 2024 roku w zakresie ochrony roślin i techniki na terenie powiatu zgierskiego kontroli poddaliśmy:

PUNKTY WPROWADZANIA ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN DO OBROTU (kontrole typu A)

Na terenie powiatu zgierskiego zarejestrowanych jest 17 czynnych przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie sprzedaży środków ochrony roślin, a punktów sprzedaży jest 30.

W 2024 r Przeprowadziliśmy 23 kontroli obrotu ś.o.r z czego 4 kontrole odbyły się na targowisku, a 19 kontroli zostało przeprowadzonych u 13 przedsiębiorców (kilkukrotne kontrole dotyczyły środków

ochrony roślin z negatywnym atestem analitycznym, punktów obrotu wprowadzających środki ochrony roślin zawierających fosforek glinu jak i postępowania wyjaśniające)

GOSPODARSTWA PRODUKCYJNE (kontrolę typu B)

W 2024 roku na terenie powiatu zgierskiego przeprowadziliśmy:

- 23 kontroli stosowania środków ochrony roślin u 23 producentów oraz 20 kontroli podmiotu niezwiązanego z rolnictwem, którzy zakupili środek ochrony roślin z negatywnym atestem analitycznym (4 podmioty), zakupili środek ochrony roślin zawierający fosforek glinu (15 osób) oraz na terenach kolejowych (wpłynięcie zawiadomienia o nieprawidłowościach)
W 3 gospodarstwach konieczna była rekontrola ze względu na występujące nieścistości (brak wpisanych zastosowanych środków ochrony roślin do ewidencji zabiegów) i nieprawidłowości w badanych próbach.

➤ W trakcie kontroli pobraliśmy 11 próby płodów rolnych na pozostałości ś.o.r.

Próby płodów rolnych pobranych w 2024 roku to

1. koper– 2 szt. (jedna próba z pozostałościami substancji niedopuszczonej do obrotu i stosowania w ilościach nieprzekraczających najwyższych dopuszczalnych poziomów - chloropiryfos)
2. fasola szparagowa 1 szt.
3. sałata – 1 szt.
4. borówka amerykańska– 1 szt.
5. papryka- 1 szt.
6. por – 2 szt.
7. seler- 2 szt. (jedna próba z pozostałościami substancji niedopuszczonej do obrotu i stosowania w ilościach nieprzekraczających najwyższych dopuszczalnych poziomów – Propikonazol, oraz substancji niedopuszczonych w uprawie selera – Dimetomorf)
8. pomidor gruntowy – 1 szt.

W trakcie kontroli stosowania środków ochrony roślin 3 producentów z terenu powiatu zgierskiego zostało ukaranym mandatami karnymi, pierwszy mandat dotyczył stwierdzenia w zapisie ewidencji stosowania środków ochrony roślin preparatów zastosowanych niezgodnie z etykietą, drugi mandat dotyczył wykrycia chloropiryfosu w badanej próbce kopru, gdzie chloropiryfos jest substancją wycofaną z obrotu w 2020 roku, trzeci mandat dotyczył wykrycia w badanej próbce selera zarówno substancji niedopuszczonej do obrotu i stosowania jak i substancji niedopuszczonej w uprawie selera. Propikonazol wykryty w próbce selera został wycofany z obrotu w 2020 roku. Mandat karny nałożono również na jeden podmiot nieprofesjonalny, który zakupił i zastosował środek ochrony

roślin zawierający fosforek glinu bez odpowiednich uprawnień. Zastosowano również jedno pouczenie w stosunku do stowarzyszenia kolei wąskotorowej.

Z początkiem listopada 2024 r. w mediach pojawiły się informacje o zatruciach i ofiarach śmiertelnych niefrasobliwego zastosowania środków ochrony roślin zawierających fosforek glinu/magnezu. Na skutek tych wydarzeń, WIORiNy w całym kraju zintensyfikowały działania kontrolne w punktach obrotu środkami ochrony roślin z ukierunkowaniem na sprzedaż za pośrednictwem Internetu i platformy aukcyjnej allegro. W wyniku tych działań otrzymaliśmy listy osób- nabywców środków ochrony roślin z fosforkiem glinu. Z terenu powiatu zgierskiego jest to ponad 700 podmiotów zarówno osób fizycznych jak i działalności gospodarczej. U tych podmiotów z uwzględnieniem analizy ryzyka musimy przeprowadzić kontrole dotyczącą w jaki sposób środek ochrony roślin został przez nich nabyty – jak wyglądała aukcja internetowa, czy weryfikowane były uprawnienia tych osób do nabycia tych środków ochrony roślin jak również czy i jak środki ochrony roślin z fosforkiem glinu zostały zastosowane. Do końca 2024 roku skontrolowaliśmy 15 podmiotów, w każdym przypadku stwierdziliśmy brak uprawnień do zakupu w/w środków ochrony roślin. W części przypadków natomiast nie doszło do zastosowania środka ochrony roślin po zapoznaniu się z etykietą środka ochrony roślin.

Fosforek glinu do silnie toksyczna substancja. Działanie środków ochrony roślin zawierające tą substancję polega na stopniowym uwalnianiu się gazu chlorowodoru pod wpływem wilgoci. W etykietach środków ochrony roślin z tą substancją znajduje się szereg ostrzeżeń, opisane są warunki stosowania środka ochrony roślin między innymi środki ochrony indywidualnej oraz postępowanie z niewykorzystanym w całości preparatem jak i jego opakowaniem. Środki ochrony roślin z fosforkiem glinu mogą być zastosowane jedynie przez osoby posiadające aktualne szkolenie z zakresu stosowania środków ochrony roślin metodą fumigacji zgodnie z instrukcją zawartą w etykiecie środków ochrony roślin. Natomiast niewykorzystany środek ochrony roślin musi zostać zutylizowany przez firmę, która może utylizować odpady niebezpieczne i posiada odpowiednią do tego infrastrukturę. Nie dopuszczalne jest wyrzucanie tego typu opakowań i środków ochrony roślin jako odpad komunalny, lub co gorsza w innych miejscach. Dlatego też, WIORiN w Łodzi Oddział w Brzezinach rozsyłał plakaty informacyjne oraz listy podmiotów utylizujących odpady niebezpieczne.

STACJA KONTROLI OPRYSKIWACZY (kontrole typu C)

Powiat zgierski posiada od 2024 roku - 2 Stację Kontroli Opryskiwaczy, przeprowadzające badania w trybie stacjonarnym i objazdowym: Jedna stacja bada tylko opryskiwacze polowe, nowo wpisana stacja z gminy Aleksandrów Łódzki bada wszystkie rodzaje opryskiwaczy z wyłączeniem sprzętu agrolotniczego. W 2024 roku nie prowadziliśmy kontroli w stacjach kontroli opryskiwaczy.

JEDNOSTKI PRZEPROWADZAJĄCE SZKOLENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN/DORADZTWA/INTEGROWANEJ PRODUKCJI kontrole typu D

Powiat zgierski posiada 2 jednostki przeprowadzające w/w szkolenia jest to

1. Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach
2. Zespół Szkół nr 1 im. Batalionów Chłopskich w Bratoszewicach

W 2024 roku Zespół Szkół nr 1 im. Batalionów Chłopskich w Bratoszewicach nie przeprowadził szkoleń w zakresie stosowania środków ochrony roślin, dlatego też nie został objęty kontrolą.

W 2024 roku Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach został skontrolowany w trakcie prowadzenia szkolenia, nieprawidłowości nie zostały stwierdzone, kontrolę przeprowadzono również w siedzibie ŁODR-u w zakresie prawidłowości prowadzonej dokumentacji, nieprawidłowości nie zostały wykryte.

Nawozy

w 2024 roku na terenie powiatu zgierskiego skontrolowaliśmy 1 przedsiębiorcę którzy oferują do sprzedaży nawozy i środki wspomagające uprawę roślin – podłoża uprawowe.

W 2024 roku w zakresie nasiennictwa na terenie powiatu zgierskiego kontroli poddaliśmy:

PUNKTY OBROTU MATERIAŁEM SIEWNYM

Na terenie powiatu Zgierskiego działa 31 przedsiębiorców prowadzących obrót materiałem siewnym. Z czego w 2024 roku zostało przeprowadzonych 15 kontroli przedsiębiorców w tym hurtownia nasion traw. W trakcie czterech kontroli zostało pobranych 11 prób nasion –traw, kukurydzy oraz warzyw. Próby zostały pobrane na zdolności kiełkowania i jedna próba kukurydzy na obecność GMO

Nieprawidłowości w trakcie kontroli nie stwierdzono.

DOSTAWCY MATERIAŁU ROZMNOŻENIOWEGO

Na terenie powiatu zgierskiego zarejestrowanych jest również 40 dostawców materiału rozmnożeniowego (rośliny ozdobne, sadownicze oraz sadzonki winorośli), Kontrola z zakresu nasiennictwa została przeprowadzona u 36 producentów, nie stwierdzono nieprawidłowości.

TARGOWISKA

Jak co roku kontroli poddaliśmy sprzedaż materiału siewnego na targowiskach. Kontroli poddaliśmy targowiska w Zgierzu i Strykowie. W trakcie kontroli stwierdziliśmy obrót materiałem rozmnożeniowym, dostawcy byli wpisani do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych.

W przypadku sprzedaży ziarna zbóż zawsze pytamy rolników o przeznaczenie towaru oraz informujemy o konieczności wystawienia czytelnej informacji np. ziarno paszowe, nie przeznaczone do siewu.

KONTROLE UPRAW POD KĄTEM GMO

W 2024 roku na terenie powiatu zgierskiego prowadziliśmy kontrole upraw kukurydzy pod kątem występowania GMO. Przeprowadziliśmy 3 takie kontrole, podczas każdej z nich została pobrana próba liści kukurydzy. Próby zostały przebadane w Centralnym Laboratorium GIORiN w Toruniu. W wyniku badań nie stwierdzono modyfikacji genetycznej.

OCENA POŁOWA

W 2024 roku z terenu powiatu zgierskiego przyjęto do oceny 52 wniosków upraw rolniczych

- Uprawy zbożowe – 9 wniosków na łączną powierzchnię 58,36 ha były to:
 - Pszenica ozima – 2 wnioski – 17,49 ha
 - pszenżyto ozime – 2 wnioski -15,77 ha
 - Owies – 2 wnioski - 9,60 ha
 - Jęczmień jary- 1 wniosek -3,20 ha
 - Jęczmień ozimy – 2 wnioski – 12,30 ha

- Trawy – 20 wniosków na łączną powierzchnię 96,34 ha, były to:
 - żylica mieszańcowa- 10 wniosków – 14,35 ha
 - kostrzewa czerwona – 2 wnioski – 40 ha
 - Kostrzewa trzcinowa – 3 wnioski – 10,80 ha
 - Żylica wielkokwiatowa – 5 wniosków – 10,18 ha
- Facelia Błękitna- 5 wniosków – 17,84 ha
- Rzodkiew oleista – 2 wnioski – 1,83 ha
- Groch siewny – 7 wniosków – 45,37 ha
- Gorczyca biała – 1 wniosek – 4,25 ha
- Łubin wąskolistny- 6 wniosków- 17,40 ha
- Gryka – 1 wnioski- 10,23 ha
- Koniczyna łąkowa – 1 wniosek – 2 ha

Kwalifikację przeprowadzali akredytowani i urzędowi kwalifikatorzy.

Do oddziału WIORiN w Brzezinach wpłynął również 1 wniosek od jednego dostawcy produkującego materiał kwalifikowany truskawki. Wniosek dotyczył oceny 6,80 ha truskawek stopniu kwalifikacji B2, B3. Kwalifikacje przeprowadzili pracownicy WIORiN w Łodzi Oddział Brzeziny.

INNE ZADANIA Z DZIAŁU NASIENNEGO

Zostały przeprowadzone 3 kontrole związane z importem materiału siewnego i rozmnożeniowego z krajów trzecich:

- sadzonki Pelargonii z Izraela
- materiał rozmnożeniowy i nasadzeniowy roślin ozdobnych
- 4 partie nasion pomidora z Izraela.

Nieprawidłowości nie zostały stwierdzone.

Inne zadania Inspekcji zrealizowane na terenie powiatu zgierskiego:

Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi Oddział w Brzezinach w dniach:

1. 29.05.2024 wziął udział w Wojewódzkich Dniach Pola zorganizowanych przez Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach, gdzie zorganizowane było stoisko informacyjne.
2. 23.06.2024 wziął udział w Targi Rolne w Sercu Polski zorganizowanych przez Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach, gdzie zorganizowane było stoisko informacyjne

KIEROWNIK ODDZIAŁU
W BRZEZINACH
Ewa Czechowska
Ewa Czechowska